

KÜLTÜR VARLIĞI KOLEKSİYONCULARI LEHİNE GETİRİLEN YÖNETMELİK DEĞİŞİKLİĞİNİN DANIŞTAY KARARI EŞLİĞİNDE İRDELENMESİ

*Doç. Dr. Sibel ÖZEL**

I. Genel Olarak

Sanatsal, tarihi, bilimsel arkeolojik ya da kültürel açıdan taşıdıkları önem dolayısıyla diğer nesnelere ayrı bir kategori oluşturan kültür varlıkları, gelecek kuşaklar adına korunmalıdır. Bu durum kültür varlığının fiziksel olarak muhafaza edilmesi yanında, ait olduğu mekanda korunması kavramını da gündeme getirmektedir. Bu açıdan bakıldığında kavram, söz konusu korumanın içereği konusundaki tartışmaları beraberinde getirmekle ve kültür varlığı açısından zengin fakat ekonomik açıdan yoksul ülkelerle, kültür varlığı açısından fakir fakat ekonomik açıdan zengin ülkeleri karşı karşıya getirmektedir. Bu durumda kültür varlığının serbest ticaretini savunan evrensellik görüşü ile kültür varlıklarının ait olduğu yerde kalmasını hedefleyen milliyetçi görüş çatışma halindedir¹.

Koruma kavramı kültür varlığının kimin elinde daha iyi korunacağı dolayısıyla mülkiyetin kime ait olacağı meselesi ile de yakından ilişkilidir². Pekçok medeniyetin beşiği olan ve bu nedenle de kültür varlığı yönünden çok zengin bulunan Türkiye bu alanda prensip olarak devlet mülkiyetini tercih etmiş bir ülkedir. 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu³ m.5

“Devlete, kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlar ile özel hukuk hükümlerine tâbi gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan taşınmazlarda varlığı bilinen veya ileride meydana çıkacak olan korunması gerekli taşınmaz ve taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları Devlet malı niteliğindedir” de-

* Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Devletler Özel Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

¹ Ayrıntılı bilgi için bkz. ÖZEL, Sibel: Uluslararası Alanda Kültür Varlıklarının Korunması, İstanbul 1998, s. 29 vd.

² Kültür varlığı üzerindeki mülkiyet hakkının niteliği konusunda ayrıntılı bilgi için bkz. ÖZEL, (dn.1) s. 51 vd.

³ RG. 22.7.1983- 18113.

mektedir. Hernekadar madde “devlet malı” terimi yerine “devlet malı niteliğindedir” terimini kullanmışsa da bu durum anlamı değiştirmemekte ve yeni bulunan bütün kültür varlıklarının kanun gereği ipso iure devlete ait olduğunu ifade etmektedir⁴. Bununla birlikte 2863 sayılı kanun özel mülkiyete ait olan kültür varlıkları için de düzenlemeler yapmıştır. Dolayısıyla Türkiye’de bulunan kültür varlıkları üzerinde devlet mülkiyeti yanında özel mülkiyet de kurulabilmektedir. Zira üzerinde hukuka uygun olarak özel mülkiyet kurulmuş olan menkul kültür varlıkları bir anda devlet mülkiyetine dahil edilemez. Çünkü Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve hukuk sistemi menkullerin karşılığı ödenmek suretiyle dahi kamulaştırılmasına izin vermemektedir⁵. Bu durumda sanat eserleri (tablolar, heykeller gibi) ya da etnografik eserler (halılar, kilimler, kitaplar, giysiler gibi) veya 1906’dan önce Türkiye sınırlarında bulunmuş olan kültür varlıkları veya Türkiye kaynaklı olmayan ve üzerinde kanunen özel mülkiyet kurulma imkanı olan arkeolojik objeler gibi kültür varlıkları özel mülkiyete tâbi olabilmektedir. Gerçek veya tüzel kişilerin ya da özel müzelerin veya koleksiyoncuların elinde bulunan bu kültür varlıkları satın alma, bağış ya da miras yoluyla halihazır sahiplerinin elinde bulunmaktadır. Devletin de bu nitelikteki kültür varlıklarına sahip olması ancak satın alma ya da bağış yoluyla mümkün olmaktadır.

Mülkiyet hakkı açısından baktığımızda Türkiye’de iki çeşit kültür varlığı görmekteyiz: (1) başka hiçbir şeye gerek kalmaksızın ipso iure kanun gereği devlet mülkiyetinde olan yeni bulunmuş kültür varlıkları ve (2) kanunlara uygun olarak tesis edilmiş özel mülkiyete tâbi kültür varlıkları.

2863 sayılı kanun her iki kategori kültür varlığının bilimsel esaslara göre tasnif ve tescile tâbi tutulacağını belirtmiştir (m. 25). Maalesef kanun iki farklı kategorideki kültür varlıklarının tasnifi ve tescilini aynı madde içinde düzenlemiş ve birbirinden tümüyle farklı esaslara tâbi tutulması gereken kültür varlıkları ile ilgili terimlerde de karışıklığa düşerek, özel mülkiyete tâbi olan kültür varlıkları için kullanması gereken “satın alma” terimini devlet mülkiyetine tâbi kültür varlıkları için de kullanmıştır⁶.

⁴ Şemsiye kanun olarak nitelenen geniş kapsamlı devlet kanunlarıyla tesis edilen bu mülkiyet anlayışı bazı eleştirileri beraberinde getirirse de genel olarak kabul edilmekte ve yabancı mahkemelerde de tanınmaktadır. Ayrıntılı bilgi için bkz. ÖZEL (dn.1) s. 276 vd.; Ayrıca bkz. ÖZEL, Sibel: “The Basel Decisions: Recognition of the Blanket Legislation Vesting State Ownership Over the Cultural Property Found Within the Country of Origin” 9 International Journal of Cultural Property, 315 (2000) s. 323.

⁵ AY m. 46 sadece gayrimenkullerin karşılığı ödenmek suretiyle kamulaştırılmasına imkan tanımaktadır. Bu durumda ancak özel mülkiyette bulunan gayrimenkul kültür varlıklarının kamulaştırılması sözkonusu olabilecek ancak menkul kültür varlıkları kamulaştırma yoluyla devlet mülkiyetine geçirilemeyecektir.

⁶ Aynı şekilde Korunması Gerekli Taşınır Kültür ve Tabiat Varlıklarının Tasnifi, Tescili ve Müzelerine Alınmaları Hakkında Yönetmelik (RG. 13.8.1984-18488) de iki farklı kategori kültür varlığının tasnifi, tescili ve müzelerine alınmasını düzenlemiştir. Ayrıntılı bilgi için bkz. ÖZEL (dn.1) s. 79 vd.

Yeni bulunan ve kanun gereği devlet mülkiyetinde olan kültür varlıkları için Kanun haber verme yükümlülüğü getirmiştir. Madde 4'e göre

“Taşınır ve taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarını bulanlar, malik oldukları veya kullandıkları arazinin içinde kültür ve tabiat varlığının bulunduğunu bilenler veya yeni yeni haberdar olan malik ve zilyetler, bunu en geç üç gün içinde en yakın müze müdürlüğüne veya köyde muhtara veya diğer yerlerde mülki idare amirlerine bildirmeye mecburdurlar”. Haber verme yükümlülüğünü yerine getirenlere aynı Kanununun 64. Maddesine göre ikramiye verilir, aykırı hareket edenler ise para ve hapis cezasına çarptırılırlar.

Yeni bulunan ve ilgililere haber verilen kültür varlıkları tasnif ve tescille tâbi tutulup, devlet müzelerine alınır (m. 25). Dolayısıyla Türkiye’de bulunan ve kanun gereği devlete ait olan kültür varlıkları (arkeolojik objeler) devlet müzesinde bulunmaktadır. Bununla birlikte bugün Türkiye’de özel müzeler ve koleksiyoncular elinde de arkeolojik objeler bulunmaktadır. Bu nasıl mümkün olabilmektedir?

Aslında bu durum uygulamanın geliştirdiği ve 2863 sayılı kanunda dayanağı olmayan bir durumdur. Uygulama şöyle gelişmektedir: Kendi arazisinde veya başkasının arazisinde kültür varlığı bulan kişi bunu müze yetkililerine bildirmek yerine özel koleksiyoncuya götürmeyi tercih etmektedir. Bu durumda özel koleksiyoncu kendisine getirilen parçayı beğenirse, bulan kişiye bir miktar para ödeyerek, buluntuyu almaktadır. Elbette bu bir satın alma işlemi değildir. Zira buluntu kanun gereği devlete aittir ve zilyet sahip olmadığı mülkiyet hakkını bir başkasına devredemez. Bir başka deyişle sözkonusu buluntu devlet mülkiyetinde olduğu için satım konusu olamaz (res extra commercium). Koleksiyoncu tarafından bulana verilen para 2863 sayılı kanununun 64. Maddesi uyarınca bulana verilecek olan ikramiye olarak işlev görmektedir. Bu durumda müzeye buluntuyu üç gün içinde haber verme yükümlülüğü özel koleksiyoncuya geçmiştir ve koleksiyoncunun ihbarıyla tasnif ve tescil prosedürü başlatılmıştır. Buluntunun kanun kapsamında korunması gerekli kültür varlığı olduğu tespit edilince müzenin envanter defterine kaydedilmekte ve belge karşılığında koleksiyoncuya bırakılmaktadır. Böylelikle buluntu müze envanter defterine kaydedilmekte ancak koleksiyoncunun zilyetliğinde kalmakta ve koleksiyoncuya da bir ikramiye ödenmemektedir. Bu bağlamda kültür varlığının mülkiyeti devlete ait olmakla beraber zilyetlik hakkı özel koleksiyoncuda kalmaktadır. Sözkonusu bu uygulama 2863 sayılı kanunda düzenlenmediği gibi kanunda devlete ait kültür varlıklarının özel koleksiyoncunun elinde bırakılabileceğine dair en ufak bir imada dahi bulunulmamaktadır. Ancak kanuna dayanmayan bu uygulamanın yasal bir zemine uydurulması amacıyla, özel koleksiyoncuların basıncıyla bir yönetmelik değişikliğine gidilmiştir. 2863 sayılı kanun gibi özelliği olan bir kanunu özel koleksiyoncular lehine değiştirmek güç olacağı için, koleksiyoncularla ilgili yönetmeliğin değişikliği yoluna gidilmiştir.

II. Korunması Gerekli Taşınır Kültür ve Tabiat Varlıkları Koleksiyonculuğu ve Denetimi Hakkındaki Yönetmelikte Yapılan Değişiklik

Korunması Gerekli Taşınır Kültür ve Tabiat Varlıkları Koleksiyonculuğu ve Denetimi Hakkında Yönetmelik⁷ hem taşınır kültür varlığına sahip olanlar hem de koleksiyoncuların uyması gereken esasları düzenlemektedir ve 2863 sayılı kanunun 24,26,30 ve 33. Maddeleri ile Geçici 2. Maddesi gereğince hazırlanmıştır. Kanunun sözkonusu maddeleri özel mülkiyete tâbi kültür varlıkları (m. 24) ile kamu kurum ve kuruluşlarının özel malları arasında bulunan kültür varlıklarının satışıyla (m. 30) ve özel müze ve koleksiyonculukla (m. 26) ilgilidir. Dolayısıyla toprak altından yeni çıkarılan ve Kanunun 4. Maddesi kapsamında müzelere bildirilmesi gereken arkeolojik objeler sözkonusu yönetmelik kapsamında değildir. Zaten bu tür buluntular kanun gereği devlet mülkiyetinde olduğu için Yönetmelik kapsamında olması da düşünülemez.

İlkin 1998 yılında bir değişiklik yapılarak⁸ Yönetmeliğin 14. maddesi⁹ şu şekilde düzenlenmiştir:

“2863 sayılı kanunun 4. Maddesine göre bakanlığa bildirilen taşınır kültür ve tabiat varlıkları ile kanunun değişik 23. Maddesinde belirlenen korunması gerekli taşınır kültür ve tabiat varlıkları, Kanunun 25. Maddesine istinaden Bakanlıkça bilimsel esaslara göre tasnif ve tescile tâbi tutulurlar. Bunlardan Devlet müzelerinde korunması gerekli görülenler 13/8/1984 tarihli ve 18488 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Korunması Gerekli Taşınır Kültür ve Tabiat Varlıklarının Tasnifi, Tescili ve Müzelere Alınmaları Hakkında Yönetmelik” hükümlerine göre müzelere alınırlar.

Müzelerce tasnif ve tescil dışı bırakılanlar ile tescile tâbi olup da müze-

⁷ RG. 15.3.1984-18342.

⁸ Korunması Gerekli Taşınır Kültür ve Tabiat Varlıkları Koleksiyonculuğu ve Denetimi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik RG. 18.5.1998-23346.

⁹ Yönetmeliğin orjinal 14. Maddesi şöyledir:

“2863 sayılı kanunun 24. Maddesinin a,c ve d fıkralarında sözkonusu edilen varlıklardan Bakanlık veya Atatürk Kültür ve Dil ve Tarih Yüksek Kurumunca satın alınmayıp sahiplerinin mülkiyet ve tasarruflarında bırakılanlar Bakanlığın tescil ve kontrolüne tâbidirler. Malikler eserlerini adı, cinsi, ölçüsü ve fotoğraflarını içeren bir liste ile en yakın müzeye başvurarak tescil ettirirler. Müze idaresi eserlerin envanter listesini usulüne uygun olarak düzenler, bir nüshasını ilgiliye verir. Tescil edilen kültür varlıklarının eldeştirmesi ilgili müzenin izni ile yapılır”.

Görüldüğü üzere maddenin orjinalinde sadece özel mülkiyete tâbi olan ve kanunun 24. Maddesi kapsamında yer alan kültür varlıklarının müzelere tescili işlemi düzenlenmiştir. Devlet mülkiyetinde olup da Kanunun 4. Maddesine göre müzelere bildirilen kültür varlıklarının tescili başka bir yönetmelik kapsamında olduğu için burada yer almamaktadır. Yönetmelik bizzatî özel mülkiyete tâbi kültür varlıklarını düzenlediği için m. 4 kapsamında ki kültür varlıklarını düzenlemesi zaten düşünülemezdi.

lere alınması gerekli görülmeyen taşınır kültür varlıkları, örneği EK-1 ve EK-2'de yer alan belgelerin düzenlenmesini müteakip sahiplerine iade edilirler. Bu iş ve işlemlerle ilgili masraflar sahibine aittir. Bu tür kültür varlıklarından tescile tâbi olanlar Bakanlıkça kontrol edilir ve müzelerin izni olmadan el değişikliği yapılamaz”.

Böylelikle Yönetmelik kapsamına m. 1 ve 3'e aykırı olarak, 2863 sayılı kanunun 4. Maddesine göre yeni bulunmuş arkeolojik objeler de dahil edilmiştir.

1999'da Yönetmeliğin 14. Maddesi bir kez daha değiştirilmiştir¹⁰. Buna göre

“2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun; 4. Maddesine göre taşınır kültür ve tabiat varlıklarını bulanlar, malik oldukları veya kullandıkları arazinin içinde kültür ve tabiat varlığı bulunduğunu bilen veya yeni haberdar olan malik ve zilyetler tarafından veya 26. Maddesine göre özel müzeler veya koleksiyoncular tarafından Bakanlığa bildirilen taşınır kültür ve tabiat varlıkları ile değişik 23. Maddesinde belirlenen korunması gerekli taşınır kültür ve tabiat varlıkları, Kanunun 25. Maddesine istinaden Bakanlıkça bilimsel esaslara göre tasnif ve tescile tâbi tutulurlar.

Bunlardan Devlet müzelerinde bulunması gerekli görülenler 13/8/1984 tarihli ve 18488 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Korunması Gerekli Taşınır Kültür ve Tabiat Varlıklarının Tasnifi, Tescili ve Müzelere Alınmaları hakkında Yönetmelik” hükümlerine göre müzelere alınırlar.

Özel müze ve koleksiyoncular tarafından bildirilenler envanter defterine kaydedilerek; diğer kişilerce resmi müzelere bildirilenlerden tasnif ve tescil dışı bırakılanlar ile tescile tâbi olup da müzelere alınması gerekli görülmeyen taşınır kültür varlıkları, örneği 18/5/1998 tarihli ve 23346 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenen EK-1 ve EK-2'de yer alan belgelerin düzenlenmesini müteakip sahiplerine iade edilirler. Bu iş ve işlemlerle ilgili masraflar sahibine aittir.

Bu tür kültür varlıklarından tescile tâbi olanlar Bakanlıkça kontrol edilir ve müzelerin izni olmadan el değişikliği yapılamaz”.

Bu yeni değişiklik madde kapsamına Kanunun 4. Maddesine göre müzelere bildirilen yeni bulunmuş kültür varlıklarını dahil etmekle kalmamış, bunlardan özel koleksiyoncu ve müzelerce bildirilenlerin envanter defterine kaydedildikten sonra müzelere alınmayıp bu kişilere iade edileceğini de

¹⁰ Korunması Gerekli Taşınır Kültür ve Tabiat Varlıkları Koleksiyonculuğu ve Denetimi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik RG. 29.4.1999-23680. Değişiklikle ilgili bkz. ÖZEL, Sibel: “Eski Eser Koleksiyonculuğu ile İlgili Yönetmelik Değişikliği Üzerine Görüşler” İDOL, Arkeoloji ve Arkeologlar Derneği Dergisi, Ağustos-Eylül-Ekim 1999, S. 2, s. 10 vd.

hükme bağlamıştır. Kanunda hiçbir dayanağı olmayan tam tersine açıkça Kanuna aykırı olan bu değişiklikle özel koleksiyoncular ve müzeler tarafından bildirilen kültür varlıkları-ki özel bir ayırım yapılmadığı için m. 4 kapsamında yeni bulunan arkeolojik objeler de buna dahil olacaktır- devlet müzelerine alınmayacak; sadece tasnif ve tescile tâbi tutulacak ve ardından iade edilecektir. En vahim olanı ise Yönetmeliğin bu durumda “sahiplerine iade edilirler” ifadesini kullanmasıdır. Kanununun 4. Maddesi kapsamında bildirilen kültür varlıkları ipso iure kanun gereği devlete ait olduğu için bunlar üzerinde özel mülkiyet kurulması mümkün değildir ve bunları müzelere bildiren kişiler de sahipleri değildir. Zaten devlete ait olan eserlerin “sahiplerine” iadesi sözkonusu olamaz.

Özel müzeler ve koleksiyoncular lehine, karışık ifadelerle bir ayrıcalık yaratmak isteyen Yönetmelik değişikliği yeni bulunan kültür varlıkları için ikili bir ayırma gitmektedir: (1) özel müze ve koleksiyoncular tarafından Bakanlığa bildirilenler sadece envanter defterine kaydedilecek ve iade edilecektir. (2) diğer kişilerce bildirilenler ise tasnif ve tescil dışı bırakılırsa ve tescile tâbi olup da müzelere alınmasına gerek olmazsa iade edilecektir. Arkeolojik objeler için diğer kişilerce bildirilenler devlet müzesine alınacak ancak özel müze veya koleksiyoncu tarafından bildirilenler ise sadece kaydedilecek ve özel müze veya koleksiyoncuya bırakılacaktır.

Sözkonusu değişiklik arkeoloji dünyasında büyük bir tepki yaratmış ve eski eserlerin özelleştirilmesi olarak yorumlanmıştır. Bu değişiklikle kaçak kazıların ve kaçakçılığın teşvik edileceği ileri sürülmüştür¹¹. Bu nedenle Arkeoloji ve Arkeologlar Derneği Yönetmelik değişikliğinin iptali için Danıştay’da dava açmıştır. Davaya Kültür Varlıkları Koleksiyoncuları Derneği de davalı İdare yanında müdahil olarak katılmıştır.

III.Danıştay 6. Dairesinin 19.12.2000 tarih ve E. 1998/3696, K. 2000/6484 sayılı Kararı¹²

Davacı Arkeoloji ve Arkeologlar Derneğinin Kültür Bakanlığı aleyhine açtığı ve Kültür Varlıkları Koleksiyoncuları Derneğinin de davalı İdare yanında davaya katıldığı sözkonusu davada, ilgili Yönetmelik değişikliğinin taşınır kültür ve tabiat varlıklarına Devletten önce özel müze ve koleksiyoncuların malik olmasına izin verdiği, eserleri ilk bulanların Devlete haber verme zorunluluğunun ortadan kaldırılarak özel müze ve koleksiyonculara satma kolaylığı getirildiği, bu durumun kaçak kazıların artmasına dolayısıyla bir bütün oluşturan ve bu sayede bilimsel bir değer taşıyan arkeolojik buluntuların farklı ellere geçmesine ve birbirinden ayrılmasına olanak tanıdığı, bu tür varlıkların yerleri bilinemeyeceğinden ve bilimsel çalışma

¹¹ CUMHURİYET, 25.5.1999.

¹² Karar yayımlanmamıştır.

yapılamayacağından büyük bilgi ve belge kaybına yolaçılacağı öne sürülerek iptali istenmiştir.

Davalı İdare ise sözkonusu Yönetmelik değişikliğinin 2863 sayılı kanunun amacına uygun olduğunu ve Kanunla bütünlük sağladığını öne sürmüştür.

Müdahil taraf ise herhangi bir nedenle resmi müzelere başvurmamayı tercih edenlerin ellerindeki eserlerin özel müze ve koleksiyoncular tarafından devlet müzelerine haber verilmesiyle bu eserlerin Devlet tarafından hiç öğrenilmemesi veya yurt dışına kaçırılması tehlikesinin önleneyeceğini, özel müze ve koleksiyonculara yapılacak bildirimlerin ilgili Bakanlığa bildirim ve envantere kayıt zorunluluğu nedeniyle sonuçta resmi müzelere yapılan bildirimlerle aynı fonksiyona sahip bulunduğu dava konusu değişikliğin 2863 sayılı kanunun amacına aykırı olmadığını öne sürerek davanın reddi gereğini savunmuştur.

Tetkik hakimi Özlem Şimşek verdiği mütalaada sözkonusu Yönetmelik değişikliğinin özel müze ve koleksiyoncuların elindeki "yeni bulunan" eserlerin devlete bildirilmesi zorunluluğunu getirmekle birlikte madde devamında anılan kişiler tarafından bildirilenlerin müzelerce tasnif ve tescil dışı bırakılma ya da tescile tâbi olup da müzelere alınması gerekli görülmemesi şartına bağlı kalmaksızın doğrudan envanter defterine kaydedilerek iade edileceğinin öngörüldüğünü; dolayısıyla Kanunun 4. Maddesinde düzenlenen haber verme zorunluluğunun "Devlete teslim etme" amacına yönelik iken burada haber vermenin amacının "iade edilmek üzere tescil" haline getirildiğini; 2863 sayılı Kanunda özel müzelerin eski eserlerin edinilmesi hususunda Devlet müzelerine eşdeğer herhangi bir yöntem içermediğinin çok açık olduğunu; özel müze ve koleksiyoncular tarafından Devlete haber verilen bütün eserlerin iade edilmesi yolunu açan Yönetmelik değişikliğinde hukuka uygunluk görülmediğini beyan etmiştir.

Aynı şekilde Savcı Habibe Ünal da verdiği mütalaada Yönetmelik değişikliğinin bundan önceki değişikliklerden farklı olarak 2863 sayılı kanunun 4. Maddesinde düzenlenen kültür ve tabiat varlıklarını haber vermekle yükümlü kişilere özel müzeler ve koleksiyoncuları da ekleyerek Kanunun 25. Maddesi uyarınca yapılan tasnif ve tescil işlemine özel müze ve koleksiyoncular tarafından Bakanlığa bildirilen kültür varlıklarını da kattığını; ancak Yönetmeliğin önceki biçiminde adları sayılanlar korunması gerekli kültür varlığını Devlete teslim etmek üzere haber vermekle yükümlü iken, özel müze ve koleksiyoncuların bu amaçla değil, tescil ettirmek amacıyla haber vermelerinin sözkonusu olduğunu; bu eserleri ilk bulanların Devlete haber verme zorunluluğunu kaldırıp özel müze ve koleksiyonculara satma kolaylığı getirildiğini; Devlet müzelerinin devre dışı bırakılması anlamına gelen bu uygulama ile Devlet müzelerinin nitelikli eser sahibi olmaları yerine koleksiyoncuların sahip olmalarına olanak tanındığını; dava konusu Yönetmelik